

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมปอง ไชคนิมิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

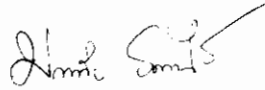
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

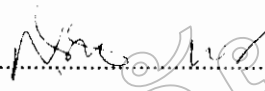
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2552

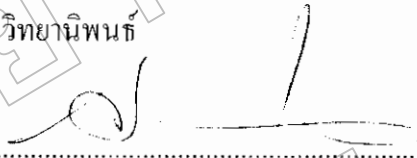
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สมปอง โชคนิมิตร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

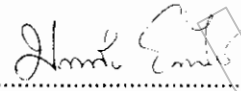
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

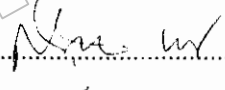

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร. มณเฑียร ชุมดอกไม้)

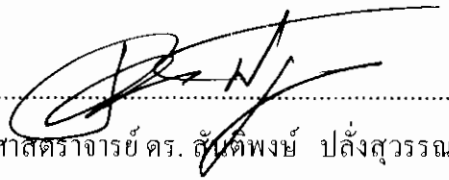

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บำเรอราช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร. จิรา จันทรกระ้าง)

.....กรรมการ
(ดร. มณเฑียร ชุมดอกไม้)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บำเรอราช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี แอ้มกiet)

วันที่.....เดือน 24 มิถ 2552.....พ.ศ. 2552

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. มณฑิรา ชมคอกไม้ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บำเรอราช กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของหลักสูตร และความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สมปอง โชคนิมิตร

47923456: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น/ การนวดไทย/ วัดบ้านดอน/ จังหวัดระยอง/
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมปอง โชคนิมิตร: การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM ON THE TOPIC OF THAI MASSAGE WAT BANDON CHANGWAT RAYONG FOR MATTHAYOMSUKSA 5 STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: มณฑิยา ชมดอกไม้, ค.ด., สุนทร บำเรอราช, Ed.D. 275 หน้า. ปี พ.ศ. 2552.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการนวดไทยวัดบ้านดอน จังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดป่าประดู่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 40 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรท้องถิ่น การนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยอง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการนวดไทย 4) แบบวัดทักษะการนวดไทย สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (*t-test*)

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น การนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมสามารถนำไปพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้และผลการใช้หลักสูตรปรากฏว่า

1. ความรู้ความเข้าใจหลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น การนวดไทยวัดบ้านดอน จังหวัดระยอง สูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เจตคติที่มีต่อการนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยองหลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น การนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยอง สูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ทักษะการนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยองหลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น การนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยอง อยู่ในระดับดีมาก

47923456: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION;

M.Ed. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORD: DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM/ THAI MASSAGE/ WAT

BANDON/ CHANGWAT RAYONG/ MATTHAYOMSUKSA 5 STUDENTS.

SOMPONG CHOKENIMITR: THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM ON THE TOPIC OF THAI MASSAGE WAT BANDON CHANGWAT RAYONG FOR MATTHAYOMSUKSA 5 STUDENTS; THESIS ADVISORS: MONTIEN CHOMDOKMAI Ph.D., SUNTHORN BUMRERRAJ, Ed.D. 275 P. 2009.

The purpose of this research was to develop a local curriculum on the topic of Thai massage Wat Bandon Changwat Rayong for Matthayomsuksa 5 students. The sample group was 40 Matthayomsuksa 5 students, derived by means of purposive random sampling, at Watpapradoo School in the second semester of the academic year 2007. The instruments for the research were 1) local curriculum 2) an achievement test; 3) an Attitude questionnaire and 4) a skill measurement scale on the topic of Thai massage Wat Bandon Changwat Rayong for Matthayomsuksa 5 students. Data were analyzed by mean, standard deviation, and *t-test*.

The results indicated that the local curriculum on the topic of Thai massage Wat Bandon Changwat Rayong for Matthayomsuksa 5 students was suitable for learning development of students.

1. The students' achievement posttest of using local curriculum on the topic of Thai massage Wat Bandon Changwat Rayong was significantly higher than the pretest.

2. The students' attitude posttest of local curriculum on the topic of Thai massage Wat Bandon Changwat Rayong was significantly higher than the pretest.

3. The skill measurement on Thai massage Wat Bandon Changwat Rayong after using local curriculum on the topic of Thai massage Wat Bandon Changwat Rayong was at the excellent level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของกรวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.....	9
หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร.....	18
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.....	28
ความรู้เกี่ยวกับการนวดแผนไทย.....	44
การวัดทักษะปฏิบัติ.....	102
การวัดเจตคติ.....	105
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	107
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	110
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	110
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	111
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	111
การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร.....	118
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร.....	120
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
5 สรุปและอภิปรายผล.....	126
สรุปผลการวิจัย.....	126
อภิปรายผล.....	127
ข้อเสนอแนะ.....	131
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	138
ภาคผนวก ก.....	139
ภาคผนวก ข.....	141
ภาคผนวก ค.....	144
ภาคผนวก ง.....	226
ภาคผนวก จ.....	244
ภาคผนวก ฉ.....	263
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	275

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ เรื่องการนวดไทยวัดบ้านดอน จังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนรู้.....	123
2 แสดงผลการเปรียบเทียบด้านเจตคติ เรื่องการนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการฝึกทักษะปฏิบัติ.....	124
3 แสดงค่าเฉลี่ยและคะแนนทักษะการปฏิบัติ การนวดไทย.....	124
4 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรท้องถิ่นจากผู้เชี่ยวชาญ.....	245
5 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ.....	247
6 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญ.....	258
7 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องแบบวัดเจตคติจากผู้เชี่ยวชาญ.....	260
8 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องทักษะปฏิบัติจากผู้เชี่ยวชาญ.....	261
9 แสดงผลคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	263
10 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	265
11 คะแนนปฏิบัติทักษะการนวดไทยวัดบ้านดอน.....	267
12 แสดงคะแนนวัดเจตคติเปรียบเทียบก่อนและหลังการนวดไทย.....	269
13 การวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์.....	270
14 การหาค่า p (สัดส่วนของผู้ถูกในข้อหนึ่ง ๆ) และค่า q (สัดส่วนของผู้ทำผิดใน ข้อหนึ่ง ๆ) ที่ได้จากแบบทดสอบ.....	272
15 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง การนวดไทยวัดบ้านดอนจังหวัดระยอง.....	273

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	14
2 เส้นอิทาฝ่ายซ้ายด้านหน้า.....	48
3 เส้นอิทาฝ่ายซ้ายด้านหลัง.....	49
4 เส้นปีงกลาขวาด้านหน้า.....	51
5 เส้นปีงกลาขวาด้านหลัง.....	52
6 เส้นสุมนาด้านหน้า.....	53
7 เส้นสุมนาด้านหลัง.....	54
8 เส้นกาลธรีด้านหน้า.....	55
9 เส้นกาลธรีด้านหลัง.....	56
10 เส้นสหัสรังษีด้านหน้า.....	58
11 เส้นสหัสรังษีด้านหลัง (จักขุซ้าย).....	59
12 เส้นทวารีด้านหน้า (จักขุขวา).....	61
13 เส้นทวารีด้านหลัง (จักขุขวา).....	62
14 เส้นจันทกุสสังโสศซ้าย (ด้านหน้า).....	63
15 เส้นจันทกุสสังโสศซ้าย (ด้านหลัง).....	64
16 เส้นรุหังโสศขวา (ด้านหน้า).....	65
17 เส้นรุหังโสศขวา (ด้านหลัง).....	66
18 เส้นสุฆมังด้านหน้า.....	67
19 เส้นสุฆมังด้านหลัง.....	68
20 เส้นสิจินีด้านหน้า.....	69
21 เส้นสิจินีด้านหลัง.....	70
22 เปิดประตูลม.....	77
23 นวดขาส่วนล่าง.....	78
24 กดจุดหลังเท้า.....	78
25 นวดขาส่วนล่าง.....	79
26 นวดขาท่อนบน.....	80

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
27 การตัดขา.....	80
28 การดึงขา.....	81
29 ดึงนิ้วเท้า.....	81
30 กดหน้าแข้ง.....	81
31 การดึงน่อง.....	82
32 กดหน้าขา.....	82
33 กดขาด้านใน.....	83
34 ดึงฝ่าเท้า.....	83
35 กดปลายเท้า.....	84
36 กดขานิ้ว.....	84
37 สอดกดฝ่าเท้า.....	85
38 นวดขาด้านในและด้านนอก.....	85
39 นวดสะบัก.....	87
40 นวดตามแนวกระดูกสันหลัง.....	87
41 บีดลำตัว.....	88
42 นวดตามแนวหลังขา.....	89
43 กดสะโพก.....	89
44 กดขาไขว้.....	90
45 กดนิ้วและฝ่าเท้า.....	91
46 กดนิ้วและหลังเท้า.....	91
47 นวดหน้าขาส่วนบน.....	91
48 ดึงแขนสองข้าง.....	92
49 นวดฝ่ามือและแขนด้านใน.....	93
50 นวดท่อนแขนด้านนอก.....	94
51 นวดหลังมือ.....	94
52 การดึงนิ้ว.....	94

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
53 การคัคนิ้วและข้อมือ.....	95
54 การคัคนิ้ว.....	95
55 การลูบนิ้ว.....	95
56 การโกยท้อง.....	96
57 นวดฝ่าเท้าด้วยสอก.....	96
58 การคัคขา.....	97
59 การคัคขาเหยียด.....	97
60 กดเข้าขาไขว้.....	98
61 การนวดศีรษะ.....	98
62 การใช้สอกกด.....	99
63 การบีบลำตัว.....	100
64 การใช้เข้ากดหลัง.....	100
65 การลูบก้นและใต้ตา.....	101
66 แสดงโครงกระดูกด้านหน้า.....	178
67 แสดงโครงกระดูกด้านหลัง.....	179
68 แสดงลักษณะข้อต่อปกติ.....	180
69 แสดงการเคลื่อนไหวของข้อต่าง ๆ.....	181
70 แสดงกล้ามเนื้อลาย.....	182
71 แสดงการทำงานของกล้ามเนื้อลูกหนูและกล้ามเนื้อต้นแขน.....	183
72 แสดงสมองส่วนต่าง ๆ.....	191
73 แสดงไขสันหลัง เส้นประสาทไขสันหลัง และร่างแหประสาท.....	192
74 แสดงหมอนรองกระดูกกดทับรากประสาท.....	195
75 แสดงสาเหตุของอัมพาตครึ่งซีกที่เกิดจากสมองบางส่วนเสียไป.....	196
76 แสดงการนิยามของไขสันหลังจากกระดูกคอหัก.....	196
77 แสดงกลไกการไหลกลับของหลอดเลือดดำ.....	202
78 แสดงระบบไหลเวียนเลือดแดง.....	203

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
79 แสดงระบบไหลเวียนเลือดดำ.....	204
80 แสดงระบบไหลเวียนน้ำเหลือง.....	206
81 แสดงระบบหายใจ.....	207
82 นวดฝ่าเท้า.....	215
83 กดจุดที่ฝ่าเท้า.....	216
84 นวดน่องด้านใน.....	216
85 กดน่องด้านใน.....	217
86 กดจุดที่หลังเท้า.....	218
87 กดจุดน่องด้านนอก.....	218
88 นวดขาหอนบนด้านใน.....	219
89 พับขาดัดฝ่าเท้า.....	220
90 ดึงข้อเท้า.....	220
91 ดึงนิ้วเท้า.....	221
92 กดแนวหน้าแข้ง.....	221
93 ดึงน่อง.....	222
94 กดหน้าขาด้านบน.....	222
95 กดขาหอนบนด้านใน.....	223
96 ดึงฝ่าเท้า.....	223
97 กดปลายเท้า.....	224
98 กดขาหนีบ.....	224